

kérdéseire. Ennek az az oka hogy a kormány álláspontja, hogy: *Apponyi* kérdései az uralkodó jogkörébe tartozik s a kormány nem érzi magát följogosítottnak ezekre a kérdésekre felelni mindaddig, amíg eziránt a királyt meg nem kérdezik. Ez okból *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök külön kihallgatáson jelenik meg a király előtt s fölhatalmazást, valamint utasítást kér az *Apponyi*-nak adandó válasza.

Egy szegedi műkereskedő és az angol királyi pár.

— *Schwaiger Imre* karrierje. —

(*Saját tudósítónktól.*) A *Délmagyarország* legutóbbi számában megírta, hogy az angol királyné a koronázási ünnepségen Delhiben meglátogatta egy *szegedi* származású műkereskedő, *Schwaiger Imre* üzletét. A hír nagy föltűnést keltett Szegeden. Évtizedek múltak el, amióta *Schwaiger* elköltözött innen, azóta hírét sem hallották. Az utóbbi hetekben tartott indiai császári koronázáson tünt föl a neve, amikor az angol lapok hasábjait közölték óriási értékű műkincseiről. A koronázáson ugyanis *Schwaiger* műkincsei ékesítették a császár sátrát.

A Szegedről elszármazott műgyűjtőnek valóságos regény az élete. Tizenhét éves korában a szegedi kereskedelmi iskolában befejezte a tanulmányait. Aztán rövid ideig még szülővárosában tartózkodott. Az ambíció sarkalta, nagy tehetséget érzett magában. Összeköttetései révén bejutott a londoni *Credit Lyonnais* bankba. A bankban nagy karriert jósoltak a törekvő fiatalembernek. A legkomplicáltabb feladatokat is hibátlanul megoldotta. Londonban megismerkedett *Telléry József* dúsgazdag honfitársával. *Tellérynek* *Bombayban* volt szőnyegkereskedése. A szőnyegkereskedő annyira megkedvelte a fiatal embert, hogy nagy fizetéssel meghívta üzletvezetőjének. *Schwaiger* elfogadta a meghívást. Régi vágya volt, hogy az ekszotikus Indiát megismerhesse. Leköszönt tehát londoni állásáról és *Bombayba* költözött.

Huszonöt éves volt, amikor Indiába került. Perfektlül beszélt angolul és így könnyű dolga volt. Az indiai állapotokkal hamar megbarátkozott. Előkelő angol társaságba járt. A nagyműveltségű fiatalembert mindenütt szívesen fogadták. Főnöke visszavonult az üzlettől, mindent rá bízott. A vásárlásokat is ő eszközölte. Az üzleti összeköttetések miatt Londonban igen gyakran megfordult. Utazása közben megismerkedett egy vagyonos angol leánnyal, akit feleségül is vett.

Nősülése után önállósította magát. *Műkereskedést nyitott Delhiben.* A műtárgyak iránt igen fejlett érzelme és ízlése volt. Hónapokig tanulmányozta a muzeumokat. A műtörténeti könyveket nagy gondnal tanulta. Londonban nem volt olyan nagyszabású kiállítás, ahol meg nem jelent volna. A lelkiismeretes törekvésnek sikere is volt. Föllelül az üzlete, híres műgyűjtők megismerték a nevét. Idővel valóságos muzeumot létesített. Csak a legértékesebb antik műkincsekkel foglalkozott. Vállalkozását szerencse kísérte. Megbecsülhetetlen értékű műkincseket gyűjtött, azokból kiállításokat rendezett, még pedig India nagyobb városaiban és London-

ban. A kiállításai nagy meglepetést keltett. Csodaszép antik ékszergyűjteménye volt. Londonban *Alfonz* spanyol király és *Pierpont Morgan*, a híres amerikai milliárdos is vásároltak a gyűjteményéből. A magyar mánások közül *Windischgraetz* Lajos herceg és *Szapáry* László gróf antik ékszereket vásároltak. A londoni *British Museum* majd minden évben vesz műkincseket a gyűjteményéből. A *tibeti* műtárgyak elárusítása *Schwaiger* monopoliuma. Muzeumok csak az ő közvetítésével szerezhetnek meg tibeti műkincseket.

V. György angol királynak indiai császárrá való koronázását Delhiben, az ősi koronázó városban rendezték. Erre a fényes ünnepségre fontos szerep várt *Schwaiger Imrere*. Fölkérték, hogy az ünnepség tartamára műkincseivel ékesítse a koronázási sátrát. *Schwaiger* örömmel engedett az óhajnak. Az angol királyi párnak föltűnt a gyűjtemény. Mikor megtudták, hogy a műkincsek *Schwaiger* gyűjteményéből valók, *Marv angol királyné kíséretével fölkereste az üzletét.* Meglepte a sok gyönyörű műkincs.

— *Csodálatos szép gyűjtemény* — fejezte ki elismerését a királyné.

Jól megnézett mindent, a legapróbb műtárgy iránt is érdeklődött. Egy antik gyűrű különösen megtetszett a királynénak, amit meg is vásárolt. *Schwaiger* származása iránt is érdeklődött.

— *Magyar, az szép nemzet,* — mondta bókolván a királyné — *sok kedves dolgot halottam már a magyarokról.*

Schwaiger elmondta, hogy angol leány a felesége. A királynét ez igen kellemesen érintette. Látni óhajtotta az asszonyt. A műkereskedés mögött levő szalonban fölkereste *Schwaiger* feleségét. Félórát időzött a királyné *Schwaigerék* társaságában. Igen kedvesen beszélgetett.

A királyné látogatása után V. György király palotájába kérette *Schwaigert.* *Kimentette magát, hogy nem látogathatta meg.* Emlekeztette arra, hogy walesi herceg korában már volt a műkereskedésében. A királyi pár aláírásával ellátott fotografiával ajándékozta meg a magyar műkereskedőt.

Schwaiger Imre a tavasszal valószínűleg Szegedre jön látogatóba. Ezt írja öcscsének, *Schwaiger József* dr. törvényszéki bírónak.

Indiának legelőkelőbb folyóirata, a „*The Englishman*” terjedelmes cikkben méltatja *Schwaiger Imre* tevékenységét. A cikkből a következő érdekes részletet közöljük:

Nincs másik empórium, amelyik hasonló látványosságot nyújtana, mint Mr. Imre *Schwaigernak* a Kelet művészetét és műkincseit felölelő műtárlata. Mr. Imre *Schwaiger* valóban megfelel *Marion Crawford* kitűnő novellájában jellemzett műgyűjtőnek, akinek a 18-ik század elején az egész földön elterjedt a híre. Mr. *Schwaigert* ma már nemesak Indiában, de Londonban, Párisban és egyebütt is jól ismerik.

Mr. Jan Malcolm, M. P., a „*Blackwood*” című folyóiratban közölt kitűnő cikkében a következőképpen aposztrofálja őt: „a young Hungarian, who is an artist to his finger tips” (egy fiatal magyar, aki művész az ujjai hegyéig.) A „*The Voice of the Orient*” című lap azt írta műtárlatáról, hogy „the most wonderful in the World” (legcsodálatos-

sabb az egész világon.) Műkincseinek fényképeit a „*The Graphic*” és „*Tatter*” című művészi folyóiratok közölték. Az ő tárlata ma a legjobban szervezett és legértékesebb kinestára a *Kashmir* kapunak. Ezt a helységet *üzletnek* (shop) nevezni: inzultus lenne, — ez egy muzeum, amely meghatározhatatlan és pénzben ki sem fejezhető műkincseknek és régiségeknek a gyűjteménye.

Ehez hasonló hangnemben telve a dícséreték és magasztalásokkal, ismerteti a cikk *Schwaiger* gyűjteményének egyes ritkaságait és végül a következőket írja:

Mr. *Schwaiger* öfelségeik, az angol királyi pár lakosztályaiba is szállított sok, kincseket érő, csodás ornamentikájú szőnyeget. Ezenkívül nagyszámu műkincseket kölcsönzött a delhi-i muzeumnak és szervezte Delhi Fortban a kormányzóság arkeológiai intézetét.

Sir Cecil Gruit és Mr. Stanley Clarke a *Viktoria* és *Albert* muzeumok igazgatói most nagyon érdeklődnek az indiai művészet iránt és a műkincsek legnagyobb részét Mr. *Schwaigertől* kölcsönözték.

A szegedi sporttelep.

A *Délmagyarországi Sport* című lap írja: „Egyik multkori számunkban hoztuk, hogy Szeged város nagyarányu sporttelepet létesít a sportegyesületek részére. A hirt szegedi lapból vettük és most azt közli velünk szegedi tudósítónk, hogy örömmük korai volt, mert valóban úgy áll a helyzet, hogy a sporttelepről beszélnek, de ismerve az ottani viszonyokat, egyelőre nem több az egész egy szép álmnál.

A hiba nem egészen a város vezetőségét terheli, hogy ugyanis sporttelep még mostan sincs, hanem inkább a sportklubok elnökségének mulasztása, mert nem vetik latba tekinélyüket és nem forszírozzák az ügyet annyira, amennyire az egyetemes sport érdekében kellene. Sőt e tekintetben bizonyos nemtörődömséget tanúsítanak. A szegedi klubok elnökségének — csekély kivétellel — minden működése úgyszólván a versenyeken való reprezentálásban merül ki. Ha állandóan napirenden tartanák a kérdést és ha egyáltalán komolyabb lépéseket tennének a városnál, szinte lehetetlen, hogy eredményt ne érnének el, mert a szegedi polgármester tudatában van a sporttelep nagy fontosságának és kellő utánjárás és felvilágosítások mellett elsőrendű feladatának tekintené a sporttelep létesítését.

Hogy mennyire szüksége van Szegednek sporttelepre, a következőkben fogjuk kimutatni. Érintetlenül hagyva azon immár a legfelsőbb körök által is elismert tényt, hogy a sport az közszükség. Egyetlen vidéki városban sincs annyi diák, mint Szegeden. És egyetlen nagyobb városban nincs oly kevés alkalmas helye a fiatalságnak sportolásra, mint Szegeden. Össze-vissza van egy kis igénytelen játéktér, minden felszerelés nélkül. (!) Ezen sem fér el a diákság negyede. A Szegedi Atlétikai Klub lojálisan átengedi heti néhány délutánra a pályáját, amelyen úgy, ahogy mégis komolyabb sportot is üzemeltet. Sajnos, az a pálya, amely Szegeden az egyetlen, olyan primitív felszerelésű, hogy szégyenli létezését a többi szomszéd város pályái mellett. Erről azonban a klub nem tehet, mert semminemű anyagi segélyben sem részesül. Ott pedig, ahol nincs pénz... a többit már tudjuk. Aradon, Szabadkán, Pozsonyban, Nagyváradon stb. stb. van tribün a pályákon, a legnagyobb vidéki városban csak hírből és a szomszéd városokból ismerik.

Valóban nem kellene sok fáradság ahoz, hogy a klubok elnökségei megértessék a várossal a sporttelep nélkülözhetetlenségét. És azt hisszük, nekünk sem kell a dolgot bővebben fejtegetni.